

Bekendtgørelse af lov om arbejdsmiljø *)

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med senere ændringer - ikke autoriseret sammenskrivning

SAMMENSKRIVNINGEN omfatter

- [Lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 af lov om arbejdsmiljø](#), og
- [Lov nr. 300 af 19. april 2006 om ændring af lov om arbejdsmiljø](#), der trådte i kraft den 28. april 2006
- [Lov nr. 175 af 27. februar 2007 om ændring af lov om arbejdsmiljø](#), der trådte i kraft den 1. april 2007
- [Lov nr. 512 af 6. juni 2007 om røgfri miljøer § 29](#), der trådte i kraft den 15. august 2007

Herved bekendtgøres lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999, med de ændringer, der følger af lov nr. 331 af 16. maj 2001, lov nr. 437 af 10. juni 2002, § 2 i lov nr. 191 af 24. marts 2004, lov nr. 425 af 9. juni 2004, lov nr. 442 af 9. juni 2004, lov nr. 1415 af 22. december 2004 og lov nr. 300 af 19. april 2006.

Kapitel 1- Formål og område

§ 1. Ved loven tilstræbes at skabe

1. et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet, samt
2. grundlag for, at virksomhederne selv kan løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål med vejledning fra arbejdsmarkedets organisationer og vejledning og kontrol fra Arbejdstilsynet.

§ 2. Loven omfatter arbejde for en arbejdsgiver.

Stk. 2. Undtaget er

1. arbejde i arbejdsgiverens private husholdning, jf. dog § 59,
2. arbejde, der udelukkende udføres af de medlemmer af arbejdsgiverens familie, som hører til hans husstand, jf. dog § 59,
3. 3) arbejde, der udføres af militære, og som kan henregnes til egentlig militærtjeneste.

Stk. 3. Følgende bestemmelser omfatter også arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver, samt det arbejde, der er nævnt i stk. 2:

1. § 20 om flere arbejdsgivere m.v. på samme arbejdssted, §§ 30-36 om

- leverandører m.fl. og § 37 om bygherrer m.v.,
2. §§ 38 og 39, for så vidt angår de i § 39, stk. 1, nr. 1 og 2, omhandlede arbejder, samt § 41,
 3. §§ 45-47 om tekniske hjælpemidler m.v.,
 4. kapitel 8 om stoffer og materialer,
 5. § 58 om vejtransport.

§ 3. Loven gælder kun for luftfart for så vidt angår arbejde på landjorden.

Stk. 2. Loven gælder kun for søfart og fiskeri for så vidt angår

1. lastning og losning af skibe, herunder fiskefartøjer,
2. værftsarbejde om bord i skibe og arbejde, der må ligestilles hermed.

§ 4. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte, at loven kun i begrænset omfang skal gælde for arbejde, som udføres i den ansattes hjem.

Kapitel 2 - Virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

Personlig kontakt

§ 5. I virksomheder med 1-9 ansatte skal virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed udføres ved personlig kontakt mellem arbejdsgiveren, eventuelle arbejdsledere, jf. § 24, og de øvrige ansatte.

Beskæftigelsesministeren kan dog give regler om opbygning af en sikkerhedsorganisation, hvor dette findes særligt påkrævet, jf. § 8.

Sikkerhedsorganisation

§ 6. I virksomheder med 10 ansatte eller derover skal virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed organiseres.

Stk. 2. Arbejdslederen for en afdeling eller et arbejdsområde skal sammen med sikkerhedsrepræsentanten danne en sikkerhedsgruppe for den pågældende afdeling eller det pågældende arbejdsområde.

Stk. 3. De ansatte skal vælge en sikkerhedsrepræsentant for hver afdeling eller hvert arbejdslederområde til at indtræde i sikkerhedsgruppen og repræsentere sig i spørgsmål om de ansattes sikkerhed og sundhed.

§ 7. I virksomheder med 20 ansatte eller derover, jf. dog § 8, stk. 7, skal der oprettes et sikkerhedsudvalg. Er der i virksomheden oprettet en eller to sikkerhedsgrupper, udgør sikkerhedsgruppens eller -gruppernes medlemmer og virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne sikkerhedsudvalget. Er der oprettet flere sikkerhedsgrupper, vælger sikkerhedsrepræsentanterne imellem sig 2 medlemmer og arbejdslederne i sikkerhedsgrupperne imellem sig 2 medlemmer til et sikkerhedsudvalg, hvori virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne indtræder. Sikkerhedsudvalget skal planlægge, lede, rådgive og orientere om samt føre kontrol med sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for virksomheden.

Stk. 2. Den tilsynsførende fra Arbejdstilsynet skal ved besøg i virksomheden

jævnligt træde i forbindelse med vedkommende sikkerhedsrepræsentanter, sikkerhedsgrupper og repræsentanter for sikkerhedsudvalget. Disse har fri adgang til at forelægge spørgsmål af sikkerheds- og sundhedsmæssig art for tilsynet.

§ 8. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for opbygning og funktion af virksomhedernes arbejde for sikkerhed og sundhed, herunder regler om valg af sikkerhedsrepræsentanter, om deres rettigheder og pligter, om oprettelse af sikkerhedsgrupper og sikkerhedsudvalg og om disses opgaver samt om daglig ledelse af sikkerhedsarbejdet.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om arbejdsmiljøuddannelse, arbejdsmiljøuddannelse for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet, undervisernes kvalifikationer og godkendelse og kvalitetssikring af udbydere af uddannelserne.

Stk. 3. Sikkerhedsorganisationens opgaver kan efter aftale mellem virksomheden og medarbejderne udvides til at omfatte miljøspørgsmål i direkte tilknytning til virksomheden. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler, der sikrer løsningen af virksomhedens arbejdsmiljøspørgsmål.

Stk. 4. Med henblik på at styrke og effektivisere virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde kan § 6 og § 7, stk. 1, under vilkår fastsat af beskæftigelsesministeren fraviges, jf. stk. 5, hvis der

1. dels er indgået en aftale mellem én eller flere lønmodtagerorganisationer og den eller de modstående arbejdsgiverorganisationer eller arbejdsgivere eller dem, de bemyndiger hertil, og
2. dels på virksomheder, der er omfattet af en aftale indgået efter nr. 1, er indgået en aftale mellem arbejdsgiveren og de ansatte i virksomheden eller de ansatte på en del af virksomheden.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, under hvilke vilkår § 6 og § 7, stk. 1, kan fraviges gennem aftale, jf. stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, hvordan aftaler efter stk. 4 indgås.

Stk. 6. Spørgsmål om fortolkning af og brud på de indgåede aftaler efter stk. 4 afgøres efter de sædvanlige fagretlige regler for området. Brud på aftaler indgået efter stk. 4, nr. 2, kan dog ikke indbringes for Arbejdsretten, men afgøres ved faglig voldgift.

Stk. 7. Beskæftigelsesministeren kan for fag, faglige områder eller arbejdssteder, for hvis vedkommende det skønnes upåkrævet eller uhensigtsmæssigt at opbygge sikkerhedsarbejdet efter reglerne i § 6, § 7, stk. 1, og § 9, stk. 4, gøre undtagelse fra disse regler eller tillempe dem efter de særlige forhold.

§ 9. Arbejdsgiveren har pligt til, hvis han ikke selv er medlem af

sikkerhedsudvalget, at lade sig repræsentere ved en ansvarlig person.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal sørge for, at medlemmerne af sikkerhedsgrupperne og sikkerhedsudvalget får en efter forholdene rimelig tid til rådighed til at varetage deres pligter i sikkerhedsarbejdet.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal give såvel sikkerhedsudvalgets som sikkerhedsgruppernes medlemmer lejlighed til at erhverve sig den fornødne viden om eller uddannelse i sikkerhedsmæssige spørgsmål.

Stk. 4. Arbejdsgiveren skal give sikkerhedsgrupperne og sikkerhedsudvalget lejlighed til at deltage i planlægningen for så vidt angår spørgsmål om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen.

Stk. 5. I virksomheder, hvor der i medfør af § 6 er oprettet en eller flere sikkerhedsgrupper, men ikke skal oprettes sikkerhedsudvalg efter § 7, skal arbejdsgiveren sørge for, at de opgaver, som hører under et sikkerhedsudvalg, varetages effektivt i samarbejde med sikkerhedsgruppen eller -grupperne.

§ 10. Arbejdsgiveren afholder udgifterne ved sikkerhedsrepræsentantens hverv og godtgør sikkerhedsrepræsentanten tab af indtægt.

Stk. 2. Sikkerhedsrepræsentanten er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af sine forhold på samme måde som tillidsmænd inden for vedkommende eller tilsvarende faglige område.

Stk. 3. Uoverensstemmelser om beskyttelsen efter stk. 1 og 2, herunder spørgsmål om hvilke regler, der finder anvendelse, og om brud på eller fortolkning af reglerne afgøres ved fagretlig behandling, jf. § 22 i lov om Arbejdsretten.

§ 11. Såfremt en arbejdsleder i sikkerhedsgruppen afskediges efter udløbet af en eventuel prøvetid, og det af en af parterne gøres gældende, at afskedigelsen er begrundet i sikkerhedsmæssige forhold, kan hans ansættelsesforhold i opsigelsesperioden ikke afbrydes, før spørgsmålet har været undergivet organisationsmæssig forhandling efter reglerne inden for det pågældende overenskomstområde eller behandlet i overensstemmelse med funktionærlovens regler om forhandling og mægling. Forhandlingen og mæglingen skal fremmes mest muligt.

Rådgivning

§ 12. Hvis arbejdsgiveren ikke selv råder over den nødvendige sagkundskab til at varetage sikkerheds- og sundhedsarbejdet i virksomheden, skal arbejdsgiveren indhente ekstern sagkyndig bistand med henblik på at sikre, at de ansattes arbejdsmiljø til stadighed er fuldt forsvarligt. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 13. **) Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at der ved virksomheder, hvor hensynet til de ansattes sikkerhed eller sundhed taler for det, skal oprettes en bedriftssundhedstjeneste.

Stk. 2. For grupper af virksomheder kan beskæftigelsesministeren under tilsvarende betingelser fastsætte regler om, at der skal oprettes en fælles bedriftssundhedstjeneste.

Stk. 3. En bedriftssundhedstjeneste skal godkendes efter regler fastsat af beskæftigelsesministeren. Beskæftigelsesministeren kan henlægge opgaven med at godkende en bedriftssundhedstjeneste til offentlige myndigheder eller private institutioner og fastsætte regler om betaling for godkendelsen.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om bedriftssundhedstjenesternes opbygning, opgaver, funktion og finansiering. Dette gælder såvel bedriftssundhedstjenester efter stk. 1 og 2 som bedriftssundhedstjenester, der etableres frivilligt. Bedriftssundhedstjenestens opgaver kan udvides til at omfatte miljøspørgsmål og sundhedsfremme i direkte tilknytning til virksomhederne. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler, der sikrer løsningen af virksomhedens arbejdsmiljøspørgsmål.

Stk. 5-7. (Ophævet).

§ 13 a. Virksomheder med arbejdsmiljøcertifikat opnået efter lov om arbejdsmiljøcertifikat til virksomheder er ikke omfattet af pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, at anden dokumentation for et godt arbejdsmiljø end den i stk. 1 nævnte kan medføre fritagelse for pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste.

§ 13 b. Virksomhederne ophører med at være omfattet af pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste samtidig med Arbejdstilsynets screeningsbesøg, jf. § 72 a, stk. 1. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 13 c. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om autorisation af arbejdsmiljørådgivere, herunder om pligt til at benytte en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet påbyder rådgivning, jf. § 77 a, stk. 1.

Kapitel 3 - Branchearbejdsmiljøråd

§ 14. Beskæftigelsesministeren godkender efter udtalelse fra Arbejdsmiljørådet, jf. § 66, stk. 2, 2. pkt., et antal branchearbejdsmiljøråd, der skal medvirke ved løsning af sikkerheds- og sundhedsspørgsmål inden for en eller flere brancher.

Stk. 2. Arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer inden for de brancher, som det enkelte branchearbejdsmiljøråd dækker, skal hver udpege lige mange medlemmer til rådet. Det enkelte råd bestemmer selv antallet af medlemmer. Hvis der ikke kan opnås enighed herom, fastsætter beskæftigelsesministeren antallet af medlemmer. Medlemmer og stedfortrædere for disse udpeges for fire år ad gangen og kan genudpeges. Finder udpegning sted i løbet af en periode, gælder den kun til periodens udløb.

Stk. 3. Det enkelte branchearbejdsmiljøråd vælger blandt sine medlemmer en

formand og en næstformand. Arbejdstager- og arbejdsgiversiden har på skift henholdsvis formandsposten og næstformandsposten for to år ad gangen.

Stk. 4. For branchearbejdsmiljørådenes virksomhed gælder forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen.

Stk. 5. Det enkelte branchearbejdsmiljøråd fastsætter selv sin forretningsorden og etablerer et sekretariat.

Stk. 6. Det enkelte branchearbejdsmiljøråd afgiver hvert år en redegørelse om sin virksomhed til beskæftigelsesministeren.

§ 14 a. Det enkelte branchearbejdsmiljøråd har inden for rådets område til opgave at bistå branchens enkelte virksomheder ved løsning af arbejdsmiljømæssige spørgsmål, herunder

1. at udarbejde information og branchevejledninger, herunder vejledninger til brug for virksomhedernes udarbejdelse af arbejdspladsvurderinger,
2. at kortlægge branchens særlige arbejdsmiljøproblemer og medvirke ved udarbejdelsen af branchedokumentation og
3. at udvikle og gennemføre oplysnings- og uddannelsesaktiviteter.

Stk. 2. Det enkelte branchearbejdsmiljøråd kan

1. udtale sig om eller stille forslag til Arbejdsmiljørådet om ændrede og nye regler,
2. deltage i og gennemføre indsatser og kampagner og
3. danne og deltage i lokale arbejdsmiljøfora.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om branchearbejdsmiljørådenes opbygning, sammensætning og virksomhed, herunder om rådernes opgaver og funktion.

Stk. 4. Efter forhandling med miljø- og energiministeren kan rådernes opgaver udvides til at omfatte miljøspørgsmål i direkte tilknytning til virksomhederne. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler, der sikrer løsningen af virksomhedernes arbejdsmiljøspørgsmål.

Kapitel 4 - Almindelige pligter

Arbejdsgiveren

§ 15. Arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Der henvises her særligt til

1. kapitel 5 om arbejdets udførelse,
2. kapitel 6 om indretning af arbejdsstedet,
3. kapitel 7 om tekniske hjælpemidler m.v.,
4. kapitel 8 om stoffer og materialer.

§ 15 a. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig

arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen under hensyntagen til arbejdets art, de arbejdsmetoder og arbejdsprocesser, der anvendes, samt virksomhedens størrelse og organisering. Arbejdspladsvurderingen skal forefindes i virksomheden og være tilgængelig for virksomhedens ledelse, de ansatte og Arbejdstilsynet, som fører tilsyn med arbejdspladsvurderingen. En arbejdspladsvurdering skal revideres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v. og disse ændringer har betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog senest hvert tredje år.

Stk. 2. En arbejdspladsvurdering skal omfatte en stillingtagen til virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og hvordan de løses, under iagttagelse af de forebyggelsesprincipper, der er angivet i arbejdsmiljølovgivningen. Vurderingen skal indeholde følgende elementer:

1. Identifikation og kortlægning af virksomhedens arbejdsmiljøforhold.
2. Beskrivelse og vurdering af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
3. Prioritering og opstilling af en handlingsplan til løsning af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer.
4. Retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal inddrage sikkerhedsorganisationen eller de ansatte i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på arbejdspladsvurderingen, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om arbejdsgiverens pligter efter stk. 1-3.

§ 16. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der føres effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

§ 17. Arbejdsgiveren skal gøre de ansatte bekendt med de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med deres arbejde.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal endvidere sørge for, at de ansatte får nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om arbejdsgiverens pligter efter stk. 1 og 2.

§ 17 a. En ansat har ret til at forlade sin arbejdsplads eller et farligt område i tilfælde af en alvorlig og umiddelbar fare, som ikke kan undgås.

Stk. 2. Den ansatte må ikke udsættes for forringelse af sine forhold, fordi den ansatte forlader sin arbejdsplads eller et farligt område, jf. stk. 1.

Stk. 3. Ansatte, hvis rettigheder er krænket efter stk. 1 og 2, kan tilkendes en godtgørelse.

§ 17 b. Arbejdsgiveren skal sørge for, at en ansat under hensyntagen til sin viden og adgang til tekniske hjælpemidler selv har mulighed for at træffe hensigtsmæssige foranstaltninger med henblik på at undgå følgen af en

alvorlig og umiddelbar fare for sin egen eller andres sikkerhed, når det ikke er muligt at kontakte arbejdsgiveren, virksomhedslederen eller arbejdslederen.

Stk. 2. Den ansatte må ikke udsættes for forringelse af sine forhold, fordi den ansatte har iværksat foranstaltninger efter stk. 1, medmindre den ansatte i den forbindelse har handlet forsættligt eller groft uagtsomt.

Stk. 3. Ansatte, hvis rettigheder er krænket efter stk. 2, kan tilkendes en godtgørelse.

§ 17 c. Bestemmelserne i §§ 17 a og 17 b finder ikke anvendelse, i det omfang en kollektiv overenskomst giver en ansat rettigheder, der som minimum svarer til artikel 8, stk. 4 og 5, i direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.

§ 18. Arbejdsgiveren har pligt til at gøre de ansattes sikkerhedsrepræsentanter og tillidsmænd inden for vedkommende område bekendt med de påbud, som Arbejdstilsynet skriftligt har afgivet. Tilsvarende pligt påhviler arbejdsgiveren over for andre sikkerhedsrepræsentanter og tillidsmænd, der fremsætter anmodning om at blive gjort bekendt med påbudet, jf. § 78.

§ 19. Arbejdsgiveren skal sørge for, at samarbejde om sikkerhed og sundhed efter kapitel 2 kan finde sted, samt deltage i samarbejdet.

§ 20. Flere arbejdsgivere, der lader arbejde udføre på samme arbejdssted, og alle, der er beskæftigede på samme arbejdssted, skal samarbejde om at skabe sikre og sunde arbejdsforhold for alle beskæftigede.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om samarbejdet herom.

§ 21. Når Arbejdstilsynet forlanger det, eller når forholdene i øvrigt giver anledning dertil, skal arbejdsgiveren lade foretage undersøgelser, prøver og besigtigelser, eventuelt ved særligt sagkyndige, for at konstatere, om arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, at undersøgelser m.v., der er forlangt af Arbejdstilsynet efter stk. 1, skal foretages af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

§ 22. Arbejdsgiveren skal foretage anmeldelse til Arbejdstilsynet og føre registre efter regler, som fastsættes af beskæftigelsesministeren.

Stk. 2. Direktøren for Arbejdstilsynet kan til statistisk brug forlange oplysninger af arbejdsgiveren om

1. de ansattes antal, køn, alder og sundhedsforhold,
2. maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler,
3. stoffer og materialer,

4. andre forhold af arbejdsmiljømæssig betydning.

Stk. 3. Hvis statistikken offentliggøres, må navn eller firma ikke nævnes.

§ 22 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om arbejdsgiverens pligt til at lade sygefravær indgå i virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed med henblik på at nedbringe sygefraværet i virksomheden.

Virksomhedsledere m.fl.

§ 23. Lovens bestemmelser om arbejdsgiverens pligter gælder også for den, som leder eller deltager i ledelsen af virksomheden.

Arbejdslederen

§ 24. Ved arbejdsleder forstås den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf.

§ 25. Arbejdslederen skal deltage i samarbejdet om sikkerhed og sundhed, jf. kapitel 2, § 20 og § 37.

§ 26. Arbejdslederen skal medvirke til, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige inden for det arbejdsområde, som han leder. Han skal herunder påse, at de foranstaltninger, der træffes for at fremme sikkerhed og sundhed, virker efter deres hensigt.

Stk. 2. Bliver arbejdslederen bekendt med fejl eller mangler, som kan medføre fare for ulykker eller sygdom, skal han sørge for at afværge faren. Kan faren ikke afværges ved hans indgriben på stedet, skal han straks gøre arbejdsgiveren bekendt med forholdet.

Ansatte

§ 27. De ansatte skal deltage i samarbejdet om sikkerhed og sundhed, jf. kapitel 2.

§ 28. De ansatte skal medvirke til, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige inden for deres arbejdsområde, herunder at de foranstaltninger, der træffes for at fremme sikkerhed og sundhed, virker efter deres hensigt.

Stk. 2. Bliver de ansatte opmærksomme på fejl eller mangler, som kan forringe sikkerheden eller sundheden, og som de ikke selv kan rette, skal de meddele det til et medlem af sikkerhedsgruppen, arbejdslederen eller arbejdsgiveren.

Stk. 3. Den, som for at udføre et arbejde såsom reparation eller installation midlertidigt må fjerne en sikkerhedsforanstaltning, skal påse, at denne umiddelbart efter arbejdsprocessens afslutning sættes på plads, eller at anden lige så sikker beskyttelsesforanstaltning foretages.

§ 29. De, der arbejder på et arbejdssted, hvor flere arbejdsgivere lader arbejde udføre, skal rette sig efter de regler, der gælder for virksomhedernes samarbejde, jf. §§ 20 og 37, foruden efter de regler, der gælder for det arbejde, de skal udføre.

Stk. 2. De, der arbejder på en fremmed virksomheds område, skal rette sig efter de regler om sikkerhed og sundhed, der gælder for denne virksomhed, foruden efter de regler, der gælder for det arbejde, de skal udføre.

Leverandører, installatører, reparatører og planlæggere m.fl.

§ 30. Den, der overdrager, overlader eller udstiller maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber eller andre tekniske hjælpemidler, skal sørge for, at genstandene, når de udleveres til brug eller udstilles, er forsynet med nødvendigt beskyttelsesudstyr og kan anvendes efter deres hensigt uden at være farlige for sikkerhed eller sundhed, jf. kapitel 7. Nødvendige og let forståelige anvisninger om betjening, vedligeholdelse, transport og opstilling skal følge med ved leveringen.

Stk. 2. Overdrages eller overlades brugsfærdige tekniske hjælpemidler til videresalg, udlejning eller udlån, gælder samme pligter.

Stk. 3. Når Arbejdstilsynet forlanger det, eller når forholdene i øvrigt giver anledning dertil, skal importøren eller fremstilleren lade foretage undersøgelser, prøver eller besigtigelser, eventuelt ved særligt sagkyndige, for at konstatere, om det tekniske hjælpemiddel er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Stk. 4. Hvis et teknisk hjælpemiddel fremstilles efter bestillerens skriftlige, udførlige anvisninger, er importøren eller fremstilleren ikke omfattet af pligterne i stk. 1-3.

§ 31. Enhver maskine, der udleveres eller udstilles her i landet, skal være forsynet med fremstillerens eller for importerede maskiners vedkommende importørens navn og adresse eller med anden markering, som gør det let at identificere fremstilleren, henholdsvis importøren.

§ 32. Den, der som selvstændig virksomhed installerer, ombygger eller hovedreparerer et teknisk hjælpemiddel, skal påse, at de sikkerhedsmæssige forskrifter og anvisninger, der gælder for hjælpemidlet, er opfyldt.

Stk. 2. Hvis en reparation kun berører én eller nogle dele af det, der repareres, skal reparatøren påse, at de sikkerhedsmæssige forskrifter og anvisninger, som gælder for delene, er opfyldt. Bliver reparatøren under sit arbejde opmærksom på andre fejl eller mangler, der har sikkerhedsmæssig betydning, skal han gøre ejeren eller brugeren bekendt med dem.

§ 33. Den, der leverer et projekt til et teknisk hjælpemiddel, et produktionsanlæg eller et bygge- eller anlægsarbejde, skal i projektet tage hensyn til sikkerhed og sundhed ved arbejdets udførelse og driften af det færdige byggeri eller anlæg m.v. Det samme gælder den, der på lignende

måde rådgiver om arbejdsmiljømæssige forhold.

§ 33 a. Den, der udbyder en tjenesteydelse, skal ved udarbejdelsen af sit udbudsmateriale i forbindelse med udbudet påse, at der er taget hensyn til sikkerheden og sundheden ved opgavens udførelse. Udbyder skal endvidere sørge for, at udbudsmaterialet indeholder relevante oplysninger om særlige, væsentlige arbejdsmiljøforhold, der er forbundet med opgavens udførelse med henblik på, at den, der udfører opgaven, får kendskab hertil.

Stk. 2. Udbyder skal i øvrigt medvirke til, at den udbudte opgave kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt af den arbejdsgiver, der har fået opgaven tildelt.

§ 34. Reglerne i §§ 30, 31, 33 og 35, stk. 2, gælder også for leverandører m.fl. af stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed.

§ 35. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om de i §§ 30-34 omhandlede forhold.

Stk. 2. Reglerne i §§ 30-34 fritager ikke brugeren for forpligtelser efter loven.

§ 36. Beskæftigelsesministeren kan, når særlige forhold foreligger, fastsætte regler eller træffe bestemmelser, der fraviger kravene i §§ 30-34. Sådanne bestemmelser kan endvidere i enkelttilfælde, når særlige forhold foreligger, træffes af direktøren for Arbejdstilsynet.

Bygherrer m.v.

§ 37. Ved bygge- og anlægsvirksomhed af en vis størrelse, hvor flere arbejdsgivere er beskæftiget på samme arbejdssted, skal bygherren planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om bygherrens pligter efter stk. 1, herunder om

1. afgrænsning af de enkelte arbejdsgiveres opgaver i fællesområderne, inden arbejdet sættes i gang,
2. udarbejdelse af en plan for sikkerhed og sundhed, inden byggepladsen etableres,
3. koordinering af foranstaltninger til fremme af sikkerhed og sundhed i fællesområderne, medens arbejdet er i gang, og
4. udpegning af koordinator med den fornødne viden om og uddannelse i sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål til at varetage koordineringen af de sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger på arbejdsstedet.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om bygherrens pligt til at anmelde større bygge- og anlægsarbejder til Arbejdstilsynet.

Stk. 4. Bygherren skal i øvrigt medvirke til, at arbejdsgiveren kan udføre bygge- og anlægsarbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Kapitel 5 - Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

1. sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
2. forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
3. opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

§ 40. Hvor hensynet til de ansattes sikkerhed eller sundhed kræver det, kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om,

1. at der skal udarbejdes planer over arbejdsgange, arbejdsprocesser og -metoder, og
2. at sådanne planer og ændringer i dem skal forelægges Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse, før de bringes til udførelse.

§ 41. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om,

1. at arbejder, der kan medføre betydelig fare for ulykker eller sygdom, kun må udføres af personer, der har gennemgået en nærmere angivet uddannelse, aflagt en prøve eller opnået en bestemt alder,
2. beskæftigelse af personer med legemlige eller åndelige mangler eller lidelser, der kan indebære øget fare for ulykker eller sygdom ved visse arbejder,
3. begrænsninger i adgangen til at lade ansatte arbejde alene.

Kapitel 6 - Arbejdsstedets indretning

§ 42. Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller

sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 43. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om indretning af faste, midlertidige, skiftende og udendørs arbejdssteder, herunder om

1. arbejdsrum, f.eks. loftshøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, temperatur, luftfornyelse og støj,
2. velfærdsforanstaltninger m.v., f.eks. opholds- og spiserum, garderober, omklædningsrum, toiletter, vaske- og baderum samt sovesteder og stole,
3. udgangsforhold, f.eks. færdselsveje, trapper og udgange.

Stk. 2. Det kan i reglerne i medfør af stk. 1 fastsættes, at de gælder for udlejere af bygninger, lokaler, arealer m.v.

§ 44. Hvor hensynet til de ansattes sikkerhed eller sundhed kræver det, kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om, at

1. projekter og lignende til opførelse eller ombygning af virksomheder skal forelægges Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse, før de bringes til udførelse,
2. planer om indretning eller ændring af lokaler, tekniske anlæg og hjælpemidler m.v. skal forelægges Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse, før de bringes til udførelse,
3. bygninger, lokaler, arealer m.v. ikke må udlejes til erhvervsvirksomhed, før spørgsmålet, om lokalerne m.v. kan anvendes til det påtænkte formål, har været forelagt Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse.

Kapitel 7 - Tekniske hjælpemidler m.v.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 46. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler m.v., herunder om

1. konstruktion, udførelse, opstilling, anmeldelse og afprøvning,
2. forelæggelse for Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse af planer for konstruktion, udførelse og opstilling,
3. godkendelse fra Arbejdstilsynet af et teknisk hjælpemiddel m.v., før det overdrages eller overlades til brugeren eller tages i brug,
4. anvendelse, vedligeholdelse og pasning.

§ 47. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om forbud mod at fremstille, importere, overdrage, overlade, udstille eller anvende særligt farlige tekniske hjælpemidler.

Kapitel 8 - Stoffer og materialer

§ 48. Stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, må kun fremstilles og anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 49. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om fremstilling, import, oplagring, transport og anvendelse af stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, herunder om emballering, omfyldning og mærkning.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan give regler om forbud imod fremstilling, import og anvendelse af særligt farlige stoffer og materialer.

§ 49 a. Med henblik på at forebygge og imødegå sundheds- og ulykkesskader i arbejdsmiljøet kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om, at den, der fremstiller eller importerer et stof eller materiale, skal foretage undersøgelser eller fremskaffe fornøden dokumentation for allerede foretagne undersøgelser og indgive anmeldelse. Der kan herunder fastsættes regler for alle stoffer og materialer, for enkelte stoffer og materialer, for bestemte grupper af stoffer og materialer eller for stoffer og materialer til særlige anvendelser.

Stk. 2. Det kan fastsættes, at anmeldelsen skal indeholde:

1. Oplysninger om forhold, som har betydning for vurdering af stoffets eller materialets egenskaber og virkninger, herunder om det har egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed.
2. Forslag til klassificering, emballering og mærkning.
3. Oplysninger om forebyggende foranstaltninger, der effektivt sikrer de beskæftigede mod forringelse af sikkerhed og sundhed.

Stk. 3. Det kan endvidere fastsættes, at nye stoffer og materialer tidligst må tages i brug en måned efter anmeldelsen. Denne frist skal kunne forlænges for tilfælde, hvor anmeldelsen er mangelfuld eller fejlagtig, således at stoffet eller materialet tidligst må tages i brug en måned efter, at de oplysninger, anmeldelsen skal indeholde, er modtaget.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om oprettelse, drift og brug af et register for stoffer og materialer.

§ 49 b. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at tekniske datablade og lignende, som udsendes af fremstillere eller importører af stoffer og materialer, skal indeholde alle væsentlige oplysninger om stoffets eller materialets virkninger på sikkerhed og sundhed i arbejdsmiljøet.

§ 49 c. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at et stof eller

materiale, der kan være farligt for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, ikke må anvendes, hvis det kan erstattes af et ufarligt, mindre farligt eller mindre generende stof eller materiale.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at stoffer og materialer, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, ikke må anvendes til bestemte formål eller inden for særlige områder, før Arbejdstilsynets udtalelse eller godkendelse foreligger.

Kapitel 9 - Hvileperiode og fridøgn

§ 50. Arbejdstiden skal tilrettelægges således, at de ansatte får en hvileperiode på mindst 11 sammenhængende timer inden for hver periode på 24 timer.

Stk. 2. Hvileperioden kan nedsættes til 8 timer ved

1. holdskifte i virksomheder, der arbejder i holddrift, når det ikke er muligt at holde den daglige eller ugentlige hviletid mellem afslutningen af det ene holds arbejde og begyndelsen af det andet holds arbejde, og
2. landbrugsarbejde indtil 30 dage i et kalenderår.

Stk. 3. Lastning og losning, der fortrinsvis udføres af løsarbejdere, samt nødvendige arbejder i tilslutning hertil omfattes ikke af stk. 1 og 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om en mindste hvileperiode, inden de pågældende ansatte atter beskæftiges efter udført overarbejde.

§ 51. Inden for hver periode på 7 døgn skal de ansatte have et ugentligt fridøgn, der skal ligge i umiddelbar tilslutning til en daglig hvileperiode. Det ugentlige fridøgn skal så vidt muligt falde på søndage og så vidt muligt samtidig for alle, der er ansat i virksomheden.

Stk. 2. Reglen i stk. 1, 2. pkt., gælder ikke for landbrug og gartneri.

Stk. 3. Ved arbejde med pasning af mennesker, dyr og planter samt ved arbejde, der er nødvendigt for at bevare værdier, kan det ugentlige fridøgn udskydes og erstattes af tilsvarende frihed senere, når det er nødvendigt af beskyttelseshensyn eller for at sikre kontinuerlige ydelser eller vedvarende produktion. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 52. §§ 50 og 51 kan fraviges i nødvendigt omfang, når naturomstændigheder, ulykker, maskinsammenbrud eller lignende uforudsete begivenheder forstyrrer eller har forstyrreret den regelmæssige drift af virksomheden. Fravigelsen skal noteres i tilsynsbogen eller anden tilsvarende dokumentation.

§ 53. For fag og faglige områder eller særlige arbejdsformer, hvor forholdene gør det nødvendigt, kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om

1. den daglige hvileperiode, herunder om nedsættelse af den daglige hvileperiodes længde til 8 timer og om hvileperiodens beliggenhed, og

2. det ugentlige fridøgn, herunder om omlægning af fridøgnet.

§ 54. Personer i overordnede stillinger samt repræsentanter og agenter, der arbejder uden for virksomhedens faste arbejdssted, omfattes kun af §§ 50 og 51 i det omfang, det nærmere fastsættes af beskæftigelsesministeren.

§ 55. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, under hvilke vilkår §§ 50 og 51 kan fraviges ved aftale.

§ 56. I tilfælde af fravigelse efter §§ 50-55 skal der ydes tilsvarende kompenserende hvileperioder eller fridøgn, eller der skal ydes passende beskyttelse, hvis forholdene undtagelsesvis er af en sådan art, at det ikke er muligt at yde kompenserende hvileperioder eller fridøgn. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte, at 1. pkt. ikke gælder for personer i overordnede stillinger.

§ 57. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om begrænset arbejdstid for arbejde, der i særlig grad kan bringe sikkerhed og sundhed i fare.

§ 58. Regler, der fastsættes efter §§ 53 og 57, kan finde anvendelse på enhver, der fører eller er besætningsmedlem på et køretøj, herunder også arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver.

Kapitel 10 - Unge under 18 år

§ 59. Reglerne i dette kapitel finder anvendelse på unges arbejde for en arbejdsgiver, herunder også det arbejde, som er nævnt i § 2, stk. 2, nr. 1 og 2.

§ 60. Ved beskæftigelse af unge under 18 år skal der ved arbejdets planlægning, tilrettelæggelse og udførelse tages hensyn til den unges alder, udvikling og helbredstilstand samt til indvirkningen på skolegang eller anden uddannelse.

Stk. 2. Unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, må ikke beskæftiges ved arbejde.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om unges beskæftigelse, herunder højere aldersgrænser end 15 år for beskæftigelse ved visse former for arbejde, med henblik på at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der kan fastsættes særlige regler for unge under uddannelse.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte, at lejlighedsvist eller kortvarigt arbejde, som enten udføres i arbejdsgiverens private husholdning eller udelukkende udføres af de medlemmer af arbejdsgiverens familie, som hører til husstanden, herunder i landbrugsvirksomheder, undtages fra forbudet i stk. 2 og §§ 61 og 62 under nærmere angivne betingelser og begrænsninger. Det er en forudsætning, at arbejdet ikke indebærer fare for den unges sikkerhed og sundhed.

Stk. 5. For unge, der hører til arbejdsgiverens familie og husstand, herunder i landbrugsvirksomheder under hensyn til de unges særlige kendskab til

landbrugsforhold, kan beskæftigelsesministeren fastsætte fravigelser fra aldersgrænser fastsat i medfør af stk. 3 under nærmere angivne betingelser og begrænsninger.

Stk. 6. Beskæftigelsesministeren kan tillige fastsætte regler om,

1. at unge, der er fyldt 13 år, kan have lettere arbejde inden for nærmere afgrænsede former for arbejde og under nærmere fastsatte betingelser og vilkår,
2. at forbudet i stk. 2 og § 61 kan fraviges for unge, der er fyldt 14 år, og som arbejder som led i en uddannelse, og
3. at forbudet i stk. 2 og §§ 61 og 62 kan fraviges, for så vidt angår unges optræden i forestillinger m.v. af kulturel eller kunstnerisk art, sportsarrangementer eller ved optagelse af film eller lignende, under nærmere fastsatte betingelser og vilkår, idet der dog, for så vidt angår unge, som er under 13 år, skal indhentes tilladelse i hvert enkelt tilfælde.

Stk. 7. Arbejdsgiveren skal ved beskæftigelse af unge, der er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, gøre de unges forældre eller værge bekendt med beskæftigelsen, herunder arbejdstidens længde, samt med de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med arbejdet, og de foranstaltninger, der er truffet vedrørende sikkerhed og sundhed.

Stk. 8. Arbejdsgiveren skal ved beskæftigelse af unge under 18 år underrette kommunen med henblik på tilbud om uddannelsesvejledning. Underretningen skal ske, når den unge har været fuldtidsbeskæftiget i en sammenhængende periode på 3 måneder. Der skal ikke foretages underretning for unge, hvis beskæftigelse indgår i en uddannelse. Beskæftigelsesministeren kan efter forhandling med undervisningsministeren fastsætte nærmere regler om underretningspligten og uddannelsesvejledningen.

§ 61. Arbejdstiden for unge under 18 år må ikke overstige den sædvanlige arbejdstid for voksne, der er beskæftiget i samme fag, og arbejdstiden må endvidere ikke overstige 8 timer om dagen og 40 timer om ugen.

Stk. 2. Den daglige arbejdstid for unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, må ikke overstige 2 timer på skoledage og 7 timer på andre dage end skoledage. Dog må unge, som er fyldt 15 år, men stadig omfattet af undervisningspligten, arbejde 8 timer på andre dage end skoledage. Den samlede ugentlige arbejdstid må ikke overstige 12 timer i uger med skoledage og 35 timer i andre uger end skoleuger. Dog må unge, der er fyldt 15 år, men stadig omfattet af undervisningspligten, arbejde 40 timer i andre uger end skoleuger. For unge, som er under 15 år, men som ikke længere er omfattet af undervisningspligten, må arbejdstiden ikke overstige 7 timer om dagen og 35 timer om ugen.

Stk. 3. Hvis den daglige arbejdstid overstiger 4 1/2 time, skal unge under 18 år have en pause på mindst 30 minutter. Pausen skal være passende beliggende og om muligt sammenhængende.

Stk. 4. Unge under 18 år må ikke arbejde i tidsrummet mellem kl. 20 og kl. 6.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte særlige regler om

1. arbejdstidens tilrettelæggelse, herunder beregning i tilfælde, hvor unge arbejder som led i en uddannelse eller arbejder for flere arbejdsgivere,
2. i hvilket omfang stk. 1 kan fraviges for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke længere er omfattet af undervisningspligten,
3. at unge, som er omfattet af undervisningspligten, skal have en helt arbejdsfri periode i løbet af skoleferien, og
4. at bestemmelsen i stk. 4 kan fraviges for fag eller faglige områder, hvor forholdene gør det nødvendigt eller ønskeligt, for unge, der er fyldt 15 år, og som ikke længere er omfattet af undervisningspligten, dog således at unge under ingen omstændigheder må arbejde i tidsrummet mellem kl. 24 og kl. 4.

§ 62. Unge under 18 år skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 12 timer i døgnnet. Dog skal unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, have en sammenhængende hvileperiode på mindst 14 timer i døgnnet.

Stk. 2. Inden for hver periode på 7 døgn skal unge under 18 år have to sammenhængende fridøgn. Hvis det ikke er muligt at lægge de to fridøgn i sammenhæng, skal det ene fridøgn ligge i umiddelbar tilslutning til en daglig hvileperiode. Et af disse fridøgn skal så vidt muligt falde på en søndag.

Stk. 3. For fag og faglige områder eller for særlige arbejdsformer, hvor forholdene gør det nødvendigt eller ønskeligt, kan beskæftigelsesministeren fastsætte særlige regler om

1. varigheden af hvileperioden for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke længere er omfattet af undervisningspligten, når der gives den unge en kompenserende hvileperiode,
2. udsættelse af fridøgn for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke længere er omfattet af undervisningspligten, når der gives den unge kompenserende fridøgn,
3. afbrydelse af hvileperiode og
4. begrænsning af fridøgn, idet der dog altid skal gives den unge mindst 36 timers frihed i sammenhæng inden for hver periode af 7 døgn.

§ 62 a. Beskæftigelsesministeren kan i øvrigt fastsætte regler om, at § 61, stk. 1, 3 og 4, kan fraviges i de i § 52, nævnte tilfælde for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke længere er omfattet af undervisningspligten.

Kapitel 11 - Lægeundersøgelse m.v.

§ 63. For virksomheder, fag, faglige områder eller andre grupper af ansatte, hvis arbejde er forbundet med fare for de ansattes sundhed, kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om,

1. at de ansatte skal lægeundersøges før ansættelsen, under ansættelsen og efter ansættelsens ophør, eventuelt ved regelmæssige

undersøgelser, og

2. at der regelmæssigt eller i enkelte tilfælde skal foretages arbejdsmedicinske, arbejdshygiejniske eller andre undersøgelser af sundhedsforholdene.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om tilsvarende undersøgelser med henblik på, om et arbejde kan medføre fare for sundheden.

Stk. 3. Udgifterne ved undersøgelserne afholdes af arbejdsgiveren eller staten efter regler, der fastsættes af beskæftigelsesministeren.

Stk. 4. Arbejdsgiveren skal sørge for, at undersøgelserne kan foregå uden tab af indtægt for de ansatte og så vidt muligt i arbejdstiden.

Stk. 5. De ansatte og tidligere ansatte har pligt til at lade sig undersøge i overensstemmelse med de fastsatte regler.

§ 64. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte særlige regler om lægeundersøgelse af unge under 18 år med henblik på deres påbegyndelse af arbejde for en arbejdsgiver. § 63, stk. 3-5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. I reglerne kan det fastsættes, at en skolelæge på grundlag af en undersøgelse, foretaget før eleven forlader skolen, skal afgive en erklæring, om eleven lider eller har lidt af sygdomme, der kan have indflydelse på hans sikkerhed og sundhed under erhvervsarbejde. Tilsvarende regler kan fastsættes for unge under 18 år, der er under faglig uddannelse.

Stk. 3. I reglerne kan det endvidere fastsættes, at arbejdsgivere ved ansættelse af en ung under 18 år skal sikre sig, at det arbejde, den unge antages til, er foreneligt med hans helbredstilstand.

§ 65. Beskæftigelsesministeren kan nedsætte et repræsentativt sammensat, sagkyndigt nævn til at træffe afgørelser efter de regler, der udstedes i medfør af loven i spørgsmål om, hvorvidt en ung under 18 år må udføre et arbejde under hensyn til pågældendes helbredstilstand.

Stk. 2. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om nævnets sammensætning, virksomhed samt om finansiering af nævnets virksomhed.

Kapitel 12 - Arbejds miljørådet

§ 66. Arbejds miljørådet deltager i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den samlede arbejds miljøindsats gennem rådgivning af beskæftigelsesministeren og afgiver indstilling til beskæftigelsesministeren om

1. overordnede mål for og prioritering af arbejds miljøindsatsen,
2. fordeling af midler, der er tilvejebragt efter § 68, mellem branchearbejds miljørådene og Arbejds miljørådet,

3. opfølgning på Arbejdsmiljørådets indsats.

Stk. 2. Arbejdsmiljørådet drøfter på eget initiativ spørgsmål, som det finder af betydning for arbejdsmiljøet, og udtaler sig herom til beskæftigelsesministeren. Rådet kan til brug for de politiske drøftelser og prioriteringer i rådet iværksætte udviklings- og analyseaktiviteter, som kan have tværgående karakter. Rådet udtaler sig, inden beskæftigelsesministeren godkender branchearbejdsmiljøråd efter § 14, stk. 1.

Stk. 3. Arbejdsmiljørådet udtaler sig om og giver forslag til lovændringer og nye regler. Ved udarbejdelse af regler i henhold til bemyndigelse i denne lov skal Arbejdsmiljørådet medvirke gennem repræsentanter udpeget af rådet inden for eller uden for dettes medlemskreds. Endvidere skal rådets udtalelse indhentes, forinden reglerne fastsættes.

Stk. 4. Arbejdsmiljørådet afgiver hvert år en redegørelse til beskæftigelsesministeren om udviklingen på arbejdsmiljøområdet og om de forbedringer, som rådet finder ønskelige.

§ 66 a. (Ophævet).

§ 67. Arbejdsmiljørådet består af en formand og følgende andre medlemmer:

1. Seks medlemmer indstillet af Landsorganisationen i Danmark.
2. To medlemmer indstillet af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.
3. To medlemmer indstillet af Akademikernes Centralorganisation.
4. Fire medlemmer indstillet af Dansk Arbejdsgiverforening.
5. Et medlem indstillet af Ledernes Hovedorganisation.
6. Et medlem indstillet af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Landbrugsraadet i fællesskab.
7. Et medlem indstillet af Finanssektorens Arbejdsgiverforening.
8. To medlemmer indstillet af af regionerne i forening og Kommunernes Landsforening i fællesskab.
9. Et medlem indstillet af Finansministeriet.

Stk. 2. Formanden og de øvrige medlemmer samt stedfortrædere for disse udpeges af beskæftigelsesministeren for fire år ad gangen og kan genudpeges. Finder udpegningssted i løbet af en periode, gælder den kun til periodens udløb.

Stk. 3. Afgørelser i Arbejdsmiljørådet træffes ved stemmeflertal blandt de tilstedeværende medlemmer. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 4. Følgende deltager med hver 1 repræsentant uden stemmeret i rådet:

1. Beskæftigelsesministeriet.
2. Arbejdstilsynet.
3. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø.
4. Arbejdsskadestyrelsen.

5. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Stk. 5. Rådet kan nedsætte arbejdsudvalg og udpege medlemmer til disse, også uden for rådets medlemskreds.

Stk. 6. Rådet kan indhente erklæringer fra sagkyndige og iværksætte undersøgelser til brug for sit arbejde.

Stk. 7. Beskæftigelsesministeren godkender rådets forretningsorden.

Stk. 8. Beskæftigelsesministeren etablerer et sekretariat for Arbejds miljørådet.

Stk. 9. Beskæftigelsesministeren etablerer et videncenter for arbejdsmiljø og kan fastsætte nærmere regler herom.

Kapitel 12 a - Finansieringen m.v. af parternes arbejdsmiljøindsats

§ 68. Midler til gennemførelse af Arbejds miljørådets aktiviteter og branchearbejds miljørådenes indsats til forbedring af arbejdsmiljøet tilvejebringes ved bidrag, jf. stk. 2, 3 og 6, fra staten, Arbejds markedets Erhvervs sygdomssikring, forsikringsselskaber, der tegner arbejdsskade forsikring, samt kommuner, regioner og andre arbejdsgivere, der ikke har tegnet forsikring, jf. § 48, stk. 1-5, og § 88 i lov om arbejdsskadesikring.

Stk. 2. Bidraget efter stk. 1 skal fremgå af den årlige finanslov og består af et beløb på 45 mio. kr., der reguleres af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra Arbejds miljørådet. Beløbet fordeles forholdsmæssigt på de bidragspligtige efter stk. 1 ud fra deres andele af de samlede godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab, som Arbejds skadestyrelsen har tilkendt efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade i det år, hvor bidraget opkræves.

Stk. 3. Bidraget efter stk. 1 består endvidere af et beløb, som udgør to procent af de godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab, som Arbejds skadestyrelsen har tilkendt i arbejdsulykkesager efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade i det kalenderår, der ligger to år før bidragsåret. Beløbet opkræves hos de bidragspligtige efter stk. 1, bortset fra Arbejds markedets Erhvervs sygdomssikring, ud fra deres andele af de samlede godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab, som Arbejds skadestyrelsen har tilkendt i arbejdsulykkesager efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade i det år, hvor bidraget opkræves.

Stk. 4. Til dækning af bidrag efter stk. 2 og 3 kan forsikringsselskaberne forhøje præmierne for lovpligtig arbejdsskade forsikring forholdsmæssigt uanset de trufne forsikringsaftaler.

Stk. 5. Til dækning af bidraget efter stk. 2 kan Arbejds markedets Erhvervs sygdomssikring forhøje bidraget for lovpligtig sikring mod følger af pludselige løfteskader og erhvervs sygdomme.

Stk. 6. Ud over statens andel af de i stk. 2 og 3 nævnte bidrag yder staten et årligt bidrag, som fastsættes af beskæftigelsesministeren.

Stk. 7. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for beregning, opkrævningsperiode og indbetaling af bidrag efter stk. 2 og 3.

§ 68 a. Beskæftigelsesministeren fordeler efter indstilling fra Arbejdsmiljørådet de tilvejebragte midler efter § 68 og melder tilskudsrammer ud til Arbejdsmiljørådets aktiviteter og til de enkelte branchearbejdsmiljøråd samt fastlægger nærmere vilkår for midlernes anvendelse.

Stk. 2. Arbejdsmiljørådet og de enkelte branchearbejdsmiljøråd træffer inden for de udmeldte tilskudsrammer og de fastlagte vilkår bestemmelse om, hvilke aktiviteter der skal gennemføres.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren kan bestemme, at tilskud tilbageholdes, bortfalder eller kræves tilbagebetalt, såfremt vilkår for midlernes anvendelse ikke overholdes.

Stk. 4. Uforbrugte midler, herunder bortfaldne eller tilbagebetalte tilskud efter stk. 3, indgår i en fornyet fordeling efter reglerne i stk. 1.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling af tilskud, regnskabsaflæggelse og efterregulering m.v.

Beskæftigelsesministeren kan bestemme, at tilskud kan udbetales a conto. Revisionen af regnskaberne varetages af rigsrevisor efter reglerne i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

§ 68 b. (Ophævet).

Kapitel 13 - Arbejdstilsynet

§ 69. Beskæftigelsesministeren er øverste administrative myndighed vedrørende arbejdsmiljøspørgsmål.

§ 70. Arbejdstilsynet er en styrelse under Beskæftigelsesministeriet og består af en central afdeling samt et antal lokale afdelinger. Direktøren for Arbejdstilsynet fastlægger opgavernes fordeling mellem afdelingerne.

§ 71. Arbejdstilsynet ledes af direktøren for Arbejdstilsynet.

§ 72. Arbejdstilsynet har til opgave at

1. vejlede virksomheder, branchearbejdsmiljøråd, arbejdsmarkedets organisationer og offentligheden om arbejdsmiljømæssige spørgsmål,
2. bistå Beskæftigelsesministeriet med forberedelse af regler i henhold til loven,
3. udstede forskrifter i henhold til bemyndigelse fra beskæftigelsesministeren,
4. holde sig orienteret om den tekniske og sociale udvikling med henblik

- på forbedring af arbejdet for sikkerhed og sundhed i arbejdsmiljøet,
5. behandle planer for arbejdsprocesser, arbejdssteder, tekniske hjælpemidler m.v. samt stoffer og materialer og meddele tilladelser i henhold til loven eller administrative regler,
 6. påse, at loven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes, bortset fra §§ 17 a-c.

Stk. 2. (Ophævet).

§ 72 a. Arbejdstilsynet gennemfører screening af arbejdsmiljøet i virksomheder med ansatte for at afklare, hvilke virksomheder der har behov for tilsyn. Samtidig danner screeningen udgangspunkt for dette tilsyn.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, at virksomheder, der kan dokumentere et godt arbejdsmiljø, fritages for screening.

§ 72 b. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at Arbejdstilsynet ikke har til opgave at påse overholdelsen af regler, der udstedes i medfør af denne lov, når en tilsvarende forpligtelse er dækket af en kollektiv overenskomst, hvor aftaleparterne er landsdækkende myndigheder eller organisationer på den ene side og en landsdækkende lønmodtagerorganisation på den anden side.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal dokumentere, at en tilsvarende forpligtelse er dækket af en kollektiv overenskomst, jf. stk. 1.

Stk. 3. Uanset stk. 1 har Arbejdstilsynet til opgave at påse overholdelsen af reglerne, hvis den faglige aftalepart ikke agter at iværksætte fagretlig behandling for overtrædelse af forpligtelser, som er dækket af en kollektiv overenskomst, jf. stk. 1.

Stk. 4. Uanset stk. 1 har Arbejdstilsynet til opgave at påse overholdelsen af reglerne i forhold til ansatte, som ikke er dækket af en kollektiv overenskomst.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder ikke for aftaler indgået i henhold til § 8, stk. 4, § 17 c og § 55.

§ 73. Beskæftigelsesministeren kan bemyndige direktøren for Arbejdstilsynet til at udøve beføjelser, der ved loven er tillagt beskæftigelsesministeren. Beskæftigelsesministeren kan i forbindelse hermed efter forhandling med Arbejds miljørådet bestemme, at § 66, stk. 2, 2. pkt., og § 66, stk. 3, kan fraviges.

§ 74. Beskæftigelsesministeren kan bestemme, at Arbejdstilsynets opgaver i nærmere angivet omfang henlægges til anden offentlig myndighed eller privat institution, samt i hvilket omfang Arbejdstilsynet skal føre kontrol med sådant tilsyn.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om anerkendelse af prøvninger og anden dokumentation for, at forskrifter om sikkerhed og

sundhed er fulgt.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om betaling, eventuelt i form af takstmæssigt fastsatte afgifter for undersøgelser m.v. foretaget eller iværksat af Arbejdstilsynet.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, at Arbejdstilsynet efter anmodning kan meddele bindende forhåndsbesked til arbejdsgivere samt projekterende og rådgivere vedrørende udførelsen af et planlagt, konkret arbejde, inden dette påbegyndes.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan bemyndige private virksomheder til at autorisere arbejdsmiljørådgivere.

Stk. 6. Beskæftigelsesministeren kan udpege private virksomheder og offentlige myndigheder til at gennemføre godkendelses- og kontrolopgaver i henhold til Den Europæiske Unions retsfor skrifter. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler for udpegning samt for tilsyn og kontrol med udpegede virksomheder og myndigheder.

Stk. 7. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om gebyrer, herunder om opkrævning og indbetaling, til dækning af Arbejdstilsynets omkostninger ved:

1. Godkendelse og kvalitetssikring af udbydere af arbejdsmiljøuddannelse og uddannelsen for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet, jf. § 8, stk. 2.
2. Behandling af anmodninger om bindende forhåndsbesked, jf. § 74, stk. 4.
3. Behandling af ansøgninger om bemyndigelse til autorisation af arbejdsmiljørådgivere, til godkendelses- og kontrolopgaver samt om ændringer deraf, jf. § 74, stk. 5 og 6.
4. Behandling af ansøgninger om autorisation samt ændringer og kontrol deraf, jf. § 13 c.

Stk. 8. Gebyrer til Arbejdstilsynet efter stk. 7, der ikke betales rettidigt, forrentes med 1,5 pct. for hver påbegyndt måned fra forfaldsdag. Gebyrerne tillægges udpantringsret.

Stk. 9. Gebyrer til Arbejdstilsynet efter stk. 7 reguleres automatisk med det generelle pris- og lønindeks.

Stk. 10. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om betaling til den, som Arbejdstilsynet har uddelegeret eller henlagt opgaver til, jf. § 8, stk. 2, og § 74, stk. 5 og 6.

§ 75. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om pligt til anmeldelse af arbejdsulykker, forgiftningstilfælde, erhvervs sygdomme og andre forhold af arbejdsmiljømessig betydning.

Stk. 2. Den, som under udøvelse af offentlig tjeneste eller hvern får kendskab

til forhold, der strider mod denne lov eller regler udstedt i henhold til loven, skal underrette Arbejdstilsynet herom.

Stk. 3. Inspektionsorganer, der er akkrediteret til kontrol, periodiske undersøgelser, prøvninger el.lign., skal underrette Arbejdstilsynet, hvis de vurderer, at et teknisk hjælpemiddel eller dele af et teknisk hjælpemiddel er til fare, hvis der ikke gribes ind. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 4. En læge, der konstaterer eller får mistanke om, at en person har været udsat for skadelige påvirkninger på sin arbejdsplads, skal underrette Arbejdstilsynet. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 76. Enhver, der er pålagt pligter efter loven, skal efter anmodning give Arbejdstilsynet alle oplysninger, der er nødvendige for udøvelsen af tilsynets virksomhed.

Stk. 2. Hvis der er konkret mistanke om, at en juridisk person har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf, gælder pligten for fysiske personer med tilknytning til den juridiske person til at meddele oplysninger efter stk. 1, i det omfang oplysningerne søges tilvejebragt til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf, jf. § 10, stk. 2, i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Stk. 3. Arbejdstilsynets medarbejdere har uden retskendelse mod behørig legitimation til enhver tid adgang til offentlige og private arbejdssteder, jf. dog stk. 4, i det omfang, det er påkrævet, for at de kan varetage deres hverv. Politiet yder om fornødent bistand hertil. Nærmere regler om bistanden kan fastsættes af beskæftigelsesministeren efter forhandling med justitsministeren.

Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse ved Arbejdstilsynets kontrol med arbejde af ikke-erhvervsmæssig karakter, der udføres af en person på eller i dennes private bolig, fritidsbolig, grund i tilknytning hertil, køretøj, fritidsfartøj eller andre løsørengstande tilhørende husstanden. Beskæftigelsesministeren kan dog fastsætte, at Arbejdstilsynet fortsat kan føre kontrol og tilsyn med elevatorer og andet løfteudstyr samt trykbærende udstyr uden retskendelse.

Stk. 5. Arbejdstilsynets medarbejdere kan som led i tilsynets udøvelse uden retskendelse kræve tilgængelig dokumentation udleveret, herunder foretage fotografiske optagelser og lignende, og medtage prøver til nærmere analyse eller undersøgelse. Arbejdsgiveren eller dennes repræsentant, jf. § 23 og § 24, skal underrettes herom.

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. Skønner Arbejdstilsynet det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller

sundhed, kan det påbyde, at faren straks imødegås, herunder

1. at de tilstedeværende øjeblikkeligt fjerner sig fra farezonen,
2. at brugen af en maskine, en maskindel, en beholder, en præfabrikeret konstruktion, et apparat, et redskab, et andet teknisk hjælpemiddel eller et stof eller et materiale standses, eller
3. at arbejde i øvrigt standses.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdstilsynet kan påbyde, at den, der har leveret eller markedsført et teknisk hjælpemiddel, et personligt værnemiddel eller et stof eller materiale, som anvendt i overensstemmelse med dets bestemmelse alligevel viser sig at frembyde fare for sikkerhed eller sundhed, træffer de nødvendige foranstaltninger til afværgelse heraf. Det kan herunder påbydes,

1. at levering eller markedsføring standses,
2. at de pågældende tekniske hjælpemidler, personlige værnemidler eller stoffer eller materialer tilbagekaldes fra markedet.

§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor.

§ 78. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at der på arbejdssteder skal findes en tilsynsbog eller anden tilsvarende dokumentation for tilsynets inspektioner, påbud og andre meddelelser om arbejdsmiljømæssige forhold og om anvendelse og opbevaring af tilsynsbogen eller dokumentationen.

§ 78 a. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om offentliggørelse af den enkelte virksomheds arbejdsmiljø ved navns nævnelse på grundlag af resultatet af tilsynet, herunder om offentliggørelse af de arbejdsmiljøproblemer, der ligger til grund for Arbejdstilsynets afgørelser. I forbindelse hermed kan beskæftigelsesministeren beslutte at indføre en ordning med offentliggørelse af arbejdsmiljøet i virksomheder, hvor Arbejdstilsynet ikke har konstateret overtrædelser.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, på hvilken måde, i hvilken form og med hvilken varighed virksomhedens arbejdsmiljø skal gøres tilgængeligt for offentligheden.

§ 79. Myndigheder og personer, der udøver opgaver efter §§ 13-14 a (§§ 14 og -14 a) og kap. 11, 12, 13-14, samt enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, er underkastet tavshedspligt efter straffelovens § 152 og § 152 b, stk. 1.

Stk. 2. En medarbejder ved Arbejdstilsynet må ikke over for arbejdsgiveren eller dennes repræsentant oplyse, at et tilsynsbesøg foretages som følge af en klage.

§ 79 a. Arbejdstilsynet fører som led i tilsynsvirksomheden efter denne lov tilsyn med overholdelsen af lovgivningen om røgfri miljøer. Arbejdstilsynet kan, eventuelt på nærmere angivne vilkår, påbyde, at forhold, der strider mod lovgivningen om røgfri miljøer, bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.

Stk. 2. § 76 og de regler, der er udstedt i medfør heraf, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren kan efter forhandling med indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte nærmere regler om udøvelsen af tilsynet.

Stk. 4. Klage over afgørelser, der træffes af Arbejdstilsynet efter stk. 1, kan indbringes for Arbejds miljøklagenævnet. § 81, stk. 1-5, finder tilsvarende anvendelse.

§ 80. Efter forhandling med pågældende minister fastsætter beskæftigelsesministeren regler om Arbejdstilsynets samarbejde med andre offentlige myndigheder.

Kapitel 13 a - Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

§ 80 a. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø er et forskningscenter under Beskæftigelsesministeriet.

Kapitel 14 - Klageadgang

§ 81. Klage over en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet i henhold til denne lov, jf. dog stk. 6, kan indbringes for Arbejds miljøklagenævnet inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Klagen sendes til Arbejdstilsynet. Hvis Arbejdstilsynet fastholder afgørelsen, videresendes klagen til behandling i Arbejds miljøklagenævnet.

Stk. 3. Rettidig klage har opsættende virkning, indtil Arbejds miljøklagenævnets afgørelse foreligger, eller nævnet bestemmer andet. Klager over afgørelser om forhold efter § 77, stk. 1, som skal bringes i orden straks, samt afgørelser efter § 77, stk. 2 og 3, har ikke opsættende virkning.

Stk. 4. Når særlige grunde taler derfor, kan Arbejds miljøklagenævnet behandle en klage og tillægge denne opsættende virkning, selv om klagen ikke er fremkommet rettidigt.

Stk. 5. Afgørelser truffet af Arbejds miljøklagenævnet kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 6. Klage over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til regler udstedt i medfør af § 68, stk. 7, og § 68 a, stk. 5, kan indbringes for beskæftigelsesministeren inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

§ 81 a. Arbejds miljøklagenævnet består af en formand og af følgende beskikkede medlemmer:

1. Tre medlemmer indstillet af Landsorganisationen i Danmark.
2. Et medlem indstillet af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.
3. Et medlem indstillet af Akademikernes Centralorganisation.
4. Et medlem indstillet af Dansk Arbejdsgiverforening.
5. Et medlem indstillet af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Landbrugsraadet i fællesskab.
6. Et medlem indstillet af Finanssektorens Arbejdsgiverforening.
7. Et medlem indstillet af Kommunernes Landsforening, regionerne i forening samt Finansministeriet i fællesskab.
8. Et medlem indstillet af Ledernes Hovedorganisation.
9. Et medlem med særlig juridisk sagkundskab indstillet af Justitsministeriet.
10. Et medlem med særlig teknisk sagkundskab indstillet af Danmarks Tekniske Universitet.
11. Et medlem med særlig arbejdsmedicinsk sagkundskab indstillet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Stk. 2. Formanden og dennes stedfortræder ansættes af socialministeren efter indstilling fra beskæftigelsesministeren. Begge skal ved ansættelsen have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen.

Stk. 3. De beskikkede medlemmer samt stedfortrædere for disse udpeges af beskæftigelsesministeren for fire år ad gangen og kan genudpeges. Finder udpegning sted i løbet af en periode, gælder den kun til periodens udløb.

Stk. 4. Arbejds miljøklagenævnets afgørelser træffes af formanden eller dennes stedfortræder og de i stk. 1, nr. 1-8, beskikkede medlemmer af nævnet eller deres stedfortrædere, jf. dog stk. 5. Afgørelser træffes ved stemmeflertal. Ved stemmelighed er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende. De enkelte beskikkede medlemmer kan møde med en eller flere bisiddere uden stemmeret.

Stk. 5. Arbejds miljøklagenævnets afgørelser i henhold til regler udstedt i medfør af § 8, stk. 2, vedrørende godkendelse af udbydere af arbejdsmiljøuddannelsen og udbydere af arbejdsmiljøuddannelsen for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet træffes af formanden eller dennes stedfortræder.

Stk. 6. Formanden eller dennes stedfortræder kan træffe afgørelse på nævnets vegne i følgende sager:

1. Klager som alene vedrører fristen for efterkommelse af påbud efter § 77, stk. 1.
2. Afgørelser i henhold til § 81, stk. 3, 1. pkt., om fratagelse af en klages opsættende virkning.
3. Afgørelser i henhold til § 81, stk. 4, om behandling af en for sent

indgivet klage.

Stk. 7. Formanden eller dennes stedfortræder kan efter en skriftlig høring af nævnets beskikkede medlemmer træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, hvor der er en fast praksis, eller som i øvrigt ikke giver anledning til tvivl.

Stk. 8. Medlemmerne af nævnet skal orienteres om alle klagesager, der forelægges nævnet til afgørelse, og kan anmode om, at en sag behandles af hele klagenævnet.

Stk. 9. Arbejdsmiljøklagenævnet afgiver hvert år en beretning om sin virksomhed til Arbejdsmiljørådet og beskæftigelsesministeren.

Stk. 10. Sekretariatsbetjeningen af Arbejdsmiljøklagenævnet varetages af Den Sociale Ankestyrelse.

Stk. 11. Arbejdsmiljøklagenævnets forretningsorden fastsættes af beskæftigelsesministeren.

§ 81 b. Klage over en afgørelse truffet af en privat virksomhed bemyndiget i medfør af § 74, stk. 5, kan indbringes for Arbejdstilsynet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Klage over en afgørelse truffet af en privat virksomhed eller en offentlig myndighed udpeget i medfør af § 74, stk. 6, kan indbringes for Arbejdstilsynet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Kapitel 15 - Straf

§ 82. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år den, der

1. overtræder § 15, § 15 a, § 16, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 19, § 20, stk. 1, § 21, stk. 1, § 23, §§ 25-34, § 37, stk. 1 og 4, § 38, stk. 1, § 42, stk. 1, § 45, stk. 1, § 48, stk. 1, § 63, stk. 5, § 75, stk. 4, eller § 76, stk. 1,
2. lader arbejde udføre i strid med kapitel 9 og 10, leder eller fører tilsyn med sådant arbejde eller udfører arbejde i strid med kapitel 9,
3. ikke efterkommer påbud efter § 77, § 77 a, stk. 1, eller
4. undlader at meddele oplysninger efter § 22, stk. 2.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed.

Stk. 3. Ved straffens udmåling efter stk. 1, nr. 1, skal det, i det omfang arbejdsgiveren har opfyldt sine pligter efter lovens kapitel 4, betragtes som en skærpende omstændighed, at ansatte forsætligt eller groft uagtsomt overtræder lovgivningens krav om

1. anvendelse af personlige værnemidler,
2. anvendelse af udsagningsforanstaltninger,
3. anvendelse af beskyttelsesudstyr eller sikkerhedsforanstaltninger,
4. anvendelse af forsvarlige arbejdsmetoder eller

5. certifikater til kran og gaffeltruck

Stk. 4. Uden for de i stk. 3 nævnte tilfælde skal det ved straffens udmåling efter stk. 1 og 2 betragtes som en skærpende omstændighed,

1. at der ved overtrædelsen er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor,
2. at der tidligere er afgivet påbud efter § 77, stk. 1 eller 2, for det samme eller tilsvarende forhold, eller
3. at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Stk. 5. Det skal betragtes som en særlig skærpende omstændighed, at der for unge under 18 år er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor, jf. stk. 4, nr. 1.

Stk. 6. Sker der ikke konfiskation af udbytte, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillægsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

Stk. 7. Straffelovens § 23 om medvirken finder anvendelse på det i stk. 1 og 2 omhandlede strafansvar.

Stk. 8. Forældelsesfristen for strafansvaret er 5 år ved overtrædelse af §§ 30-34 samt regler udstedt i henhold til § 35.

§ 82 a. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at Arbejdstilsynet i nærmere angivne sager om overtrædelse af arbejdsmiljøregler, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget. Det er en betingelse for bødeansvaret, at overtrædelsen kan tilregnes en eller flere til virksomheden knyttede personer eller virksomheden som sådan.

Stk. 2. Retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på bødeforelæg.

Stk. 3. Vedtages bøden, bortfalder videre forfølgning.

Stk. 4. Vedtagne bøder tillægges udpantningsret.

§ 83. For overtrædelse af § 15, § 15 a, § 16, § 38, stk. 1, § 42, stk. 1, § 45, stk. 1, § 48, stk. 1, § 82, stk. 1, nr. 2 og 3, kan der pålægges en arbejdsgiver bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes arbejdsgiveren som forsætlig eller uagtsom, jf. dog stk. 3. Det er en betingelse for bødeansvaret, at overtrædelsen kan tilregnes en eller flere til virksomheden knyttede personer eller virksomheden som sådan. For bødeansvaret fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 2. Ved bødens udmåling finder § 82, stk. 4 og 5, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. I det omfang arbejdsgiveren har opfyldt sine pligter efter lovens kapitel 4, kan arbejdsgiveren ikke pålægges bødeansvar, hvis ansatte overtræder lovgivningens krav om

1. anvendelse af personlige værnemidler,
2. anvendelse af udsagningsforanstaltninger,
3. anvendelse af beskyttelsesudstyr eller sikkerhedsforanstaltninger,
4. anvendelse af forsvarlige arbejdsmetoder eller
5. certifikater til kran og gaffeltruck.

§ 84. I forskrifter, der udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde eller fængsel i indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne og påbud eller forbud i henhold til forskrifterne. Det kan endvidere fastsættes, at en arbejdsgiver, der overtræder bestemmelser, påbud eller forbud som anført, kan pålægges bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. Det er en betingelse for bødeansvaret, at overtrædelsen kan tilregnes en eller flere til virksomheden knyttede personer eller virksomheden som sådan. For sådant bødeansvar fastsættes ingen forvandlingsstraf.

§ 85. Bødeansvar efter § 83 og § 84, 2. pkt., kan ikke pålægges virksomhedsledere m.fl., jf. § 23.

§ 86. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. § 83, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 87. Når unge under 18 år beskæftiges i strid med bestemmelserne i denne lov eller de i henhold til loven fastsatte forskrifter, kan forældre-myndighedens indehavere straffes med bøde, såfremt arbejdet er foregået med deres viden.

§ 87 a. (Ophævet)

Kapitel 16 - Ikrafttræden m.v.

§ 88. Loven træder i kraft den 1. juli 1977. § 13 træder i kraft den 1. maj 1978.

Stk. 2. (Overgangsbestemmelse, udeladt).

§ 89. Lovene nr. 226, 227 og 228 af 11. juni 1954 om henholdsvis almindelig arbejderbeskyttelse, arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed og arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri ophæves.

Stk. 2. For så vidt angår forhold, hvorom der efter loven skal eller kan fastsættes nærmere regler administrativt, kan beskæftigelsesministeren bestemme, at reglerne herom i de i stk. 1 nævnte love forbliver i kraft indtil de afløses af bestemmelser fastsat i henhold til denne lov. Det samme gælder regler, der er fastsat med hjemmel i de nævnte love samt regler, der er holdt i

kraft ved § 76 i lov om almindelig arbejderbeskyttelse.

Stk. 3. Overtrædelse af de bestemmelser, der forbliver i kraft efter stk. 2, straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år. §§ 83 og 85-87 finder tilsvarende anvendelse.

§ 90. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 187 af 30. marts 1999 indeholder i § 5 følgende bestemmelser:

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. maj 1999, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2-4. (Overgangsbestemmelserne udeladt).

Stk. 5. Regler udstedt i medfør af § 41, stk. 2, eller § 58, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 497 af 29. juni 1998, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af færdselslovens § 86 a som affattet ved den lovs § 1, nr. 2.

Lov nr. 191 af 24. marts 2004 indeholder i § 4 følgende bestemmelser:

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2004, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 1 og 4, og § 2, nr. 1, finder anvendelse ved den første ansættelse af formand og stedfortræder efter den 1. april 2004.

Lov nr. 425 af 9. juni 2004 indeholder i § 2 følgende bestemmelser:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2004, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. § 13 a, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, § 72 a i lov om arbejdsmiljø som affattet ved denne lovs § 1, nr. 14, og § 74, stk. 4, i lov om arbejdsmiljø som affattet ved denne lovs § 1, nr. 15, træder i kraft den 1. januar 2005.

Stk. 3. § 1, nr. 9, træder, for så vidt angår ophævelsen af § 13, stk. 1-4, i lov om arbejdsmiljø, i kraft den 1. januar 2009.

Stk. 4. §§ 13 a og 13 b i lov om arbejdsmiljø som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, har kun gyldighed indtil den 1. januar 2009.

Stk. 5. § 1, nr. 18, træder i kraft den 1. januar 2009.

Lov nr. 442 af 9. juni 2004 indeholder i § 24 følgende bestemmelse:

§ 24. Loven træder i kraft den 1. januar 2005.

Lov nr. 300 af 19. april 2006 indeholder i § 2 følgende bestemmelser:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 28. april 2006, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 1-4, træder i kraft den 1. januar 2007.

Stk. 3. § 1, nr. 5-11, finder anvendelse på overtrædelser begået efter den 28. april 2006.

Lov nr. 175 af 27. februar 2007 indeholder i § 2 følgende bestemmelser:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2007.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 554 af 17. juni 2004 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere til løsning af bestemte arbejdsmiljøproblemer (Problempåbud) og bekendtgørelse nr. 553 af 17. juni 2004 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere for en periode (Periodepåbud) finder fortsat anvendelse for påbud udstedt inden lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvordan virksomheder, der i medfør af § 78 a som indsat ved § 1, nr. 17, i lov nr. 425 af 9. juni 2004 har været omfattet af symboler tildelt efter de hidtil gældende regler om offentliggørelse af virksomhedernes arbejdsmiljø, bliver omfattet af denne lov.

Beskæftigelsesministeriet, den 18. marts 2005

Claus Hjort Frederiksen/Lis Gamborg

**) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv nr. 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet, EF-tidende 1989, L 183 s. 1, visse bestemmelser i Rådets direktiv nr. 94/33/EØF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen, EF-tidende, 1994, L 216, s. 12, samt bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv nr. 03/88/EF af 4. november 2003 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, EF-tidende, 2003, L 299, s. 9.*

****) § 13, stk. 1-4 ophæves den 1. januar 2009.*